

Sdílení dobré praxe z projektu Dítě v centru

---

zapojování dětí do rozhodovacích procesů

SPONDEA

**Mgr. Eva Pospíchalová
Mgr. Andrea Blažková**

24. 10. 2017

Jak to začalo...

s Dítětem v centru

- 80% klientů služby SAS - rozvodová problematika
- Frustrace pracovníků, „zprávička na hlavičku“, jedná se o podporu dítěte? Zpráva má sloužit jako zbraň proti druhému rodiči
- Rodiče přichází v zájmu dětí, ale hovoří hlavně o svých potřebách
- Neefektivnost individuální práce s dítětem (péče o děti probíhala na pozadí konfliktu mezi rodiči)
- Nemožnost naplnit zakázku rodičů/OSPODu → další zátěž pro dítě
- Co je zakázkou dítěte?

- Hledáme efektivnější metodu práce s celým rodinným systémem

Zapojení dětí a jejich potřeby

- Děti potřebují informace, ale přiměřené věku (jedno z témat rodičovské skupiny v DvC)
- Děti potřebují rodiče, ne partnery na zvládnutí krize
- Děti potřebují být dětmi
- Co je ještě v zájmu dítěte a co už ne?

No Kids in the Middle (Kinderen uit de Knel)

Justine van Lawick a Margreet Visser

<http://www.kinderenuitdeknel.nl>

- 20 let zkušeností s programem po celé západní Evropě
- U 15% rodin procházejících rozvodem dochází k vysoce konfliktnímu rozvodu.
- Takové rozvody vtahují do řešení nejen děti a širší rodinu, ale i instituce a okolí. Produkují velké množství nenávisti a nedůvěry a nedovolují hledat konstruktivní řešení s ohledem na potřeby dítěte.
- Cílem práce v programu je zastavit válku rodičů v zájmu dítěte a dostat dítě ze střetu zájmu do centra zájmu rodičů.

Jak to pokračovalo a co dál...

- **04/2014** - workshop Justine van Lawick, metodika práce s rodinou “No Kids in the Middle”
- **09/2014** - 1. běh programu Dítě v centru (DvC)
- **2015, 2016** - supervizní setkávání s tvůrkyněmi metodiky Justine van Lawick a Margreet Visser, další běhy programu
- **2016** – certifikace programu pro SPONDEA, o.p.s.
- **2017** - kurzy, šíření metodiky programu Dítě v centru v ČR, akreditace vzdělávacího programu DvC u MPSV

Aktuálně probíhá 5. běh programu DvC a připravujeme 3. vzdělávací kurz metodiky „No Kids in the Middle“ pro odborníky

Hlavní cíle programu DvC

- vytvořit prostor pro **vyjádření potřeb a pocitů dětí**, které žijí v dlouhodobém konfliktu rodičů
- zefektivnit práci s celou rodinou zasaženou rozvodovým konfliktem, včetně **zapojení sociální sítě obou rodičů**
- oddělit rodičovská témata od **ex-partnerského konfliktu** (skrze sebezkušenost i edukaci)
- pracovat ve skupině na deeskalaci konfliktu mezi rodiči
- atmosféra důvěry a podpory ve skupinách, reflexe procesu
- **nácvik konstruktivních komunikačních vzorců**
- spolupráce mezi rodiči, **posun** od vlastních potřeb k potřebám dětí
- **nahlédnout situaci v rodině očima dítěte**
- úzká spolupráce s OSPOD a soudy

Formální podoba programu

- paralelní **dětská a rodičovská skupina**
- **8 setkání** – 1 x za cca 2 týdny (předchází síťovací setkání)
- délka jednoho setkání je **2,5 h** s půlhodinovou přestávkou
- 2 bloky, uprostřed pauza, kdy jsou rodiče společně s dětmi
- **5 - 6 rodičovských párů**, počet dětí dle rodin
- finanční spoluúčast rodičů - 250 Kč/setkání/rodič
- **tým:** 2 terapeuti rodičovské skupiny, 2 terapeuti dětské skupiny, sociální pracovníce, stážista/dobrovolník (výpomoc s organizačními věcmi)

Argumenty rodičů pro odmítnutí programu

- Nevím, co se bude v programu dít.
- V pondělí jsem dlouho v práci, děti mají kroužky.
- Nemám na to peníze.
- To není moje vina, že se hádáme, změnit se musí on/ona.
- Nevydržím s ní/ním v jedné místnosti.
- Nejsme blázni, nepotřebujeme psychology.
- To budu o svém soukromí mluvit před cizími lidmi?
- Můžete nám zaručit, že to bude fungovat? Jaké s tím máte zkušenosti?
- To máme přerušit soudy?
- Co když nemůžu přijít na nějaký termín?
- Co když bude dítě nemocné?
- Jak staré děti se mohou programu zúčastnit?
- Můj současný partner nebude souhlasit s tím, abych se potkávala s ex-partnerem/partnerkou.
- Co dítě, které mám s novým partnerem?

Rodičovská skupina

- principy: edukace, sebezkušenost, skupinová dynamika, domácí úkoly
- primární cíl: omezení démonizace druhého rodiče, posun od vlastních potřeb k potřebám dítěte

Dětská skupina

- dítě není tím, kdo na sobě potřebuje primárně pracovat
- zajišťuje bezpečný prostor pro sdílení pocitů
- skupina dětí se stejnou nebo podobnou zkušeností
- prostor pro vzkaz rodičům, jak se dítě mezi nimi cítí
- zábavný program (hry, tvoření)

Účinnost programu

- Úspěšnost programu - pravidlo třetin
- Důležitým partnerem je OSPOD – zadavatel, motivace, návazná péče, kontrolní role
- Motivace rodičů - vnější x vnitřní
- Množství rodičů žádající péči x množství rodičů ochotných ke změně
→ obtíže s obsazením programu

Výstupy v číslech

1. **běh** – 6 rodičovských párů, 14 dětí (dokončilo 9 rodičů, 12 dětí)
2. **běh** – 5 rodičovských párů, 9 dětí (všichni dokončili)
3. **běh** – 6 rodičovských párů, 8 dětí (všichni dokončili)
4. **běh** – 4 rodičovské páry, 7 dětí (všichni dokončili)
5. **běh** – 5 rodičovských párů, 9 dětí (končí v prosinci)

Děkujeme za pozornost

Kontakty:

Spondea, o.p.s.

Sýpka 25, 613 00 Brno

Tel.: 608 118 088, 541 235 511

www.spondea.cz

spondea@spondea.cz

Sborník Dítě v centru ke stažení na:

<http://www.spondea.cz/wp-content/uploads/2016/04/Spondea-Sborn%C3%ADk-dobr%C3%A9-praxe.pdf>